

Poročilo o delu RSK za otorinolaringologijo v letu 2024

Izr. prof. dr. Janez Rebol dr. med. (UKC Maribor)
Predsednik RSK za otorinolaringologijo

Člani RSK:

izr. prof. dr. Aleksandar Aničin dr. med. (UKC Ljubljana)
Prof. dr. Saba Battelino dr. med. (UKC Ljubljana)
Doc. dr. Boštjan Lanišnik dr. med. (UKC Maribor)
Doc. Aleš Grošelj dr. med. (UKC Ljubljana)
Dunja Savnik- Winkler dr. med. (SB Nova Gorica)

V letu 2024 je imel RSK za otorinolaringologijo naslednje sestanke:

- 8.1.2024 Dopisna seja
- 14.5.2024 Seja RSK Ljubljana
- 12.11. 2024 Dopisna seja
- 14. 11. 2024 Dopisna seja

Sklepi: 8.1.2024

Prenos novih kompetenc na diplomirano medicinsko sestro- izpiranje cerumna

V zvezi s prenosom nekaterih novih kompetenc na diplomirano medicinsko sestro, formiramo delovno skupino smo prejeli dopis z Ministrstva za zdravje, da bi se kompetenca izpiranja cerumna lahko dodala/prenesla na diplomirano medicinsko sestro.

Sklep: člani RSK za otorinolaringologijo v tem trenutku ne podpirajo prenosa kompetence izpiranja cerumna na diplomirano medicinsko sestro zaradi prevzema odgovornosti in trenutnega stanja, kjer te večšine izvajajo v izobraževalnem kurikulumu.

Sklepi: 14.5.2024

1.Čakalne dobe za otroške operacije in preglede v Sloveniji

V zadnjih dveh letih so občutno poskočile čakalne dobe za preglede in posege v smislu adenotomije in vstavitve timpanalnih cevčic pri otrocih. V obdobju po Covidu-19 se je obolevnost otrok izrazito povečala in število operacij pri otrocih narašča.

Menimo, da so operacije in čakalne dobe nedopustno predolge. Sedanje stanje pa je posledica napak, ki so bile storjene v preteklosti. Pred leti so se zaradi varčevanja ukinila dežurna mesta v regionalnih bolnišnicah. Zaradi tega so v teh ustanovah bistveno zmanjšali obseg otroških operacij, ker v nočnih urah niso imeli pokritja. Ozko grlo je marsikje postala tudi anestezija. Uprave bolnišnic se za program pediatričnih ORL operacij ne potegujejo, ker so slabo ovrednotene. Število ORL timov je enako že 30 let, kar je za sedanjí nivo dela v javnem zdravstvu premalo. Kljub novim specialistom pa jih je vsaj 15 v zadnjem času odšlo iz javnega zdravstva. Ministrstvo za zdravje bomo seznanili s problemom in skušali poiskati sistemske rešitve, ki pa bi morale biti dolgoročne.

2.Nujne napotitve na ORL

Poraslo je število napotitev s stopnjo nujnosti »nujno«. Trend rasti se kaže v številu urgentnih pregledov v urgentnih ambulantah in dežurni službi obeh Klinik za ORL in Oddelka za ORL v Celju.

V zahodnem delu države SB Nova Gorica, SB Izola, SB Novo mesto in SB Jesenice ne izvajajo dežurne ORL službe in ne omogočajo otorinolaringologa v pripravljenosti izven rednega delovnega časa. Tudi v vzhodnem delu bolnišnice nimajo urgentnega otorinolaringologa.

V preteklosti smo že sestavili seznam diagnoz za nujno napotitev na ORL, priporočamo pa tudi, da se ponovno vzpostavi dežurna služba ali vsaj pripravljenost otorinolaringologa. Rešitev vidimo tudi v širjenju mreže otorinolaringologov. Problem se navezuje na prvo točko- operacije v pediatrični populaciji.

3. Dvig stopnje telesne okvare gluhih

Člani RSK za otorinolaringologijo so ponovno obravnavali dopis z Ministrstva za zdravje. Nanje so se obrnili predstavniki Zveze gluhih in naglušnih z željo po dvigu stopnje telesne okvare, ki sedaj znaša 80% pri popolni izgubi sluha na obeh ušesih.

Predstavniki RSK utemeljujejo sedanjo oceno na dejstvu, da je tozadevnim bolnikom možno v veliko primerih pomagati kirurško z vstavitvijo kohlearnega implanta. Gluhi bolniki imajo tudi možnost komunikacije z znakovnim jezikom, ki je sprejet tudi v Ustavi RS, tako da lahko stopijo v stik z okoljem.

4. Stimulacija n. hipoglosusa pri OSA

Oddelek za maksilofacialno kirurgijo v Ljubljani je na Zdravstveni svet vložil vlogo za priznavanje oziroma uvedbo novega posega – stimulacije hipoglosusa pri bolnikih z obstruktivno apnejo v spanju (OSA). Člani RSK za otorinolaringologijo podpiramo uvedbo novega posega. Menimo, da gre za terciarno storitev, ki je tudi otorinolaringološka. Priporočamo, da tovrstne bolnike obravnava multidisciplinaren konzilij.

5. Avdiometrija kot presejalni test na naglušnost

Presejalnim testom na naglušnost se izvaja s tonsko prazno avdiometrijo in jo izvaja usposobljena medicinska sestra pri preventivnem pregledu pred vstopom v šolo, v 6. razredu in 1. letniku srednje šole. Pediatri naj bi otroke napotili k otorinolaringologu pri zaznavnih izgubah več kot 25 dB, prevodnih izgubah večjih od 41 dB, ter ob patoloških stanjih v srednjem ušesu in sluhovodu.

Izrazimo dvom o usposobljenosti šolske medicine za pravilno izvedbo testa. Prof. Battelino razloži, da sledimo evropske standarde glede presejanja sluha pri otrocih.

Sklep: 12.11. 2024

Prejeli smo dopis številka 013-78/2024-2711-1 z Ministrstva za zdravje za opredelitev vrst zdravstvene dejavnosti (VZD), ki sodijo v pristojnost naše stroke. VZD šifre, ki jih uporabljamo, so sledeče:

223 (PodVZD 223 232),
238 (PodVZD 238 281), 123
(PodVZD 123 301).

Sklepi 14. 11. 2024

Osebe z gluhoslepoto

Prejeli smo dopis številka 023-14/2021-2611 z Ministrstva za zdravje za mnenje, če je za priloženi spisek diagnoz možno določiti stopnjo gluhotote oziroma slepote in posledično gluhoslepote in ali seznam vsebuje vse diagnoze/sindrome, kjer gluhoslepote ni mogoče določiti na podlagi medicinskega kriterija (50% izguba sluha po Fowlerju in 1. do 5. kategorija slepote in slabovidnosti).

Na seznamu, ki je priložen s strani Ministrstva so številni sindromi in bolezni, ki jih lahko spremlja naglušnost ali gluhot. Za določitev izgube sluha po Fowlerju je potrebno napraviti avdiogram, ki pokaže prag sluha v govornem področju in iz katerega se izračuna % izgube sluha. Za izvedbo avdiograma je potrebno sodelovanje bolnika. Pri številnih bolnikih s seznama diagnoz je možno napraviti avdiogram.

V primerih, kjer avdiograma ni možno napraviti napravimo lahko objektivno avdiometrijo z merjenjem potencialov možganskega debla, kjer se določi prag sluha. Menimo, da je priloženi seznam dovolj obsežen.

Pripravil:

Izr. prof. dr. Janez Rebol, dr. med.,
specialist otorinolaringologije
Predsednik RSK za otorinolaringologijo

